

Perspectiefnota

2026-2029

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Proces tot stand komen Perspectiefnota 2026-2029	4
3. Belangrijke ontwikkelingen	6
3.1 Ontwikkelingen gemeentefonds	6
3.2 Ontwikkelingen jeugdhulp	8
3.3 Taakstelling van 6% voor gemeenschappelijke regelingen	9
3.4 Taakstelling bezuiniging subsidies	11
4. Financieel beeld Perspectiefnota 2026-2029	12
4.1 Uitgangspunten	12
4.2 Kaders van gezond financieel beleid	13
4.3 Financieel meerjarenperspectief	15
4.3.1 Totaalbeeld meerjarenperspectief	15
4.3.2 Startsituatie Programmabegroting 2025-2028	15
4.3.3 Autonoom beleid	16
4.3.4 Te nemen maatregelen	19
4.3.5 Algemene dekkingsmiddelen	21
4.3.6 Nieuw beleid	22
4.3.7 Overzicht reservepositie 2026-2029	24
5. Investeringsplan	26
6. Proces richting opmaken programmabegroting	30

1. Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota 2026-2029 van de gemeente Noordwijk. Deze perspectiefnota bevat het meerjarig financieel perspectief en financieel kader. Ook bevat de perspectiefnota de strategische en beleidsmatige koers, als startpunt van het proces tot het stapsgewijs komen tot een programmabegroting.

In de onlangs verschenen Meicirculaire 2025 (en de eerder gepubliceerde Voorjaarsnota 2025 vanuit het Rijk) zijn voor de komende jaren extra middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor zowel (gedeeltelijke) demping van het “ravijnjaar” als de hoge kosten van de jeugdhulp. Alhoewel dit op zich om substantiële bedragen gaat wordt hiermee nog lang niet de korting (bezuiniging) op het gemeentefonds met ingang van 2026 of het tekort op de kosten van de jeugdhulp goed gemaakt. Vanaf 2028 wordt deze compensatie echter weer naar beneden bijgesteld. Hier wordt de eigen bijdrage in de jeugdhulp als compensatie mogelijkheid voorgesteld.

Aangezien de gemeente Noordwijk de afgelopen jaren scherp aan de wind heeft gevaren, ombuigingen binnen het beleid (nieuw voor oud) heeft doorgevoerd en te nemen maatregelen (bezuinigingen) heeft getroffen kan nu in deze perspectiefnota een positief financieel meerjarenperspectief worden gepresenteerd.

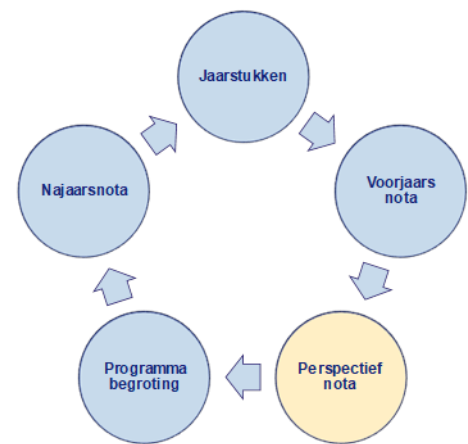
De afgelopen maanden is een zorgvuldig proces doorlopen om vanuit de Uitvoeringsagenda en de Programmabegroting 2025-2028, het gesprek te voeren en tot voorliggende perspectiefnota te komen. Daarbij is kritisch gekeken naar de uitvoerbaarheid, de beschikbaarheid van structurele middelen en naar de financiering van de plannen. Hiervoor is een financiële afweeglatder (prioritering in beleid) consequent toegepast. Dit houdt in dat eerst is gekeken naar de inzet van middelen van derden en middelen vanuit bestaand beleid of reserves.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het proces van het tot stand komen van de Perspectiefnota 2026-2029 beschreven. Enkele belangrijke ontwikkelingen met effecten voor het (financieel) meerjarenperspectief zijn in hoofdstuk 3 uiteengezet. Het financiële beeld wat na afweging van alle factoren ontstaat is weergegeven in hoofdstuk 4.

In hoofdstuk 5 worden het investeringsplan en het kapitaallastenniveau uiteengezet. De nieuw opgevoerde investeringen worden hierbij kort toegelicht.

Uiteindelijk zal de perspectiefnota verder uitgewerkt worden in de programmabegroting. Een samenvatting van het proces en de planning tot het komen van de programmabegroting is in grote lijnen uiteengezet in hoofdstuk 6.

2. Proces tot stand komen Perspectiefnota 2026-2029

Het tot stand komen van deze perspectiefnota verloopt volgens het proces, zoals uiteengezet in het Spoorboekje Planning en control cyclus 2025 van de gemeente Noordwijk. Hieronder een samenvatting van dit proces.

Voorbereiding

In de voorbereidingsfase is er begonnen met een gezamenlijke kick-off met portefeuillehouders, directie, managementteam en de financieel adviseurs. Ter voorbereiding van deze bijeenkomst zijn de belangrijkste ontwikkelingen, risico's en beleidsspeerpunten geïnventariseerd. Dit omvat zowel interne als externe factoren die van invloed kunnen zijn op de beleidsvoering en financiën van de gemeente.

Input van de clusters

Alle gemeentelijke clusters leveren input voor de perspectiefnota. Dit betreft autonoom beleid, nieuw beleid en investeringen.

- *Autonoom beleid*
Het autonoom beleid betreft algemene ontwikkelingen, zoals inkomsten uit belastingen en loon- en prijsstijgingen. Hierbij spelen de kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen en opneideregelingen een belangrijke rol.
- *Nieuw beleid*
Het vormen van het beleid dat er nog niet is of het maken van ander beleid.
- *Investeringsplan*
Het Investeringsplan 2025-2028 wordt richting het opstellen van de Programmabegroting 2026-2029 geüpdatet in planning en jaarschrijf 2029 wordt toegevoegd. Investeringsplan die niet als vervangingsinvestering aangemerkt kunnen worden, worden opgenomen als nieuwe investering en nader toegelicht.

Conceptvorming: opstellen van een concept perspectiefnota

Na het ophalen van de informatie vanuit de diverse clusters is het nieuwe financiële beeld geschetst voor de jaren 2026 en verder.

Uit deze eerste berekening bleek het perspectief voor de jaren 2026 tot en met 2029 een negatief beeld te laten zien.

Komen tot een sluitende perspectiefnota

In speciale themacolleges is op basis van beleidsspeerpunten en prioritering een gezamenlijke keuze gemaakt in het verder doorvoeren van maatregelen en nieuw beleid om te komen tot een positief meerjarenperspectief. In deze themacolleges is het financiële beeld steeds bijgesteld op basis van de gemaakte keuzes, uitzoekwerk en nagekomen informatie, waaronder ook de Voorjaarsnota en de Meicirculaire 2025 van het Rijk. De Meicirculaire 2025 vanuit het Rijk laat uiteindelijk een positief meerjarenperspectief zien.

Prioritering Maatregelen

1. zonder noemenswaardige consequenties (bijvoorbeeld ruimte in budget)*
2. kan, maar consequenties aanvaarden*
3. besparing weegt niet op tegen consequenties
4. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Prioritering nieuw beleid

1. expliciet in Uitvoeringsagenda (de basis voor de agenda is de raadsagenda, de Perspectiefnota 2025-2028, de Programmabegroting 2025-2028 en het Collegewerkprogramma 2022-2026).*
2. extern gericht *
3. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Prioritering algemene dekkingsmiddelen

1. zonder noemenswaardige consequenties*
2. kan, maar consequenties aanvaarden

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Perspectiefnota bestuurlijk traject

- 10 juni 2025 behandeling perspectiefnota in het college van burgemeester en wethouders (B&W)
- 17 juni 2025 inloopavond voor de raads- en commissieleden
- 10 juli 2025 vaststellen van de Perspectiefnota 2026-2029 in de raad

3. Belangrijke ontwikkelingen

3.1 Ontwikkelingen gemeentefonds

In de onlangs verschenen Voorjaarsnota van het Rijk zijn voor de komende jaren extra middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor zowel (gedeeltelijke) demping van het “ravijnjaar” als de hoge kosten van de jeugdhulp. Alhoewel dit op zich om substantiële bedragen gaat wordt hiermee nog lang niet de korting (bezuiniging) op het gemeentefonds met ingang van 2026 of het tekort op de kosten van de jeugdhulp goed gemaakt.

Verlichting ravijnjaar

Tot nu toe werden de gemeenten nog geconfronteerd met een daling van € 2,3 miljard van het gemeentefonds. In de Voorjaarsnota van het Rijk wordt dit enigszins verzacht. Het kabinet voegt € 400 miljoen aan het gemeentefonds toe. Er blijft daarmee dus nog steeds een korting van € 1,9 miljard over. Daarnaast is de indexatie van het gemeentefonds aangepast aan de laatste inflatiecijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hiermee is ook een te lage indexering zoals die in 2024 nog was meegenomen gecorrigeerd. Voor de gemeente Noordwijk betekent dit een forse structurele stijging van de algemene uitkering met € 1,8 miljoen in 2026.

Middelen voor jeugdhulp

Voor de kosten van jeugdhulp wordt € 2,8 miljard aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit wordt verdeeld over de jaren 2025 tot en met 2027 en zijn dus incidentele middelen. Vanaf 2028 wordt ervan uitgegaan dat de maatregelen uit de hervormingsagenda zorgen voor verlaging van de kosten jeugdhulp zodat deze extra middelen niet meer nodig zijn. In de Voorjaarsnota gaat het Rijk er van uit dat de hervormingsagenda jeugd een belangrijke besparing op de uitgaven voor jeugdhulp op gaat leveren. Vanaf 2028 vervallen de aanvullende middelen vanuit het Rijk en zou een besparing van € 835 miljoen structureel als besparing op jeugdhulp gerealiseerd moeten worden door gemeenten zelf. Hiermee zou dan het vervallen van bedragen die in 2026 en 2027 worden ontvangen deels moeten worden gecompenseerd. De Provincie Zuid-Holland (toezichthouder) stelt hier echter grenzen aan.

Cijfers voor de gemeente Noordwijk

In onderstaande tabel zijn de (voorlopige) gevolgen van de inkomsten uit het gemeentefonds opgenomen. De effecten van het gemeentefonds zijn berekend aan de hand van de Meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-					
Ontwikkeling gemeentefonds meicirculaire	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentefonds volgens Septemercirculaire 2024	€ 79.740.000	€ 78.157.000	€ 81.283.000	€ 84.058.000	€ 87.732.000
Gemeentefonds volgens Meicirculaire 2025	€ 81.402.000	€ 83.162.000	€ 86.012.000	€ 86.686.000	€ 90.321.000
Gemeentefonds taakmutaties volgens Meicirculaire 2025	€ -598.000	€ -828.000	€ -211.000	€ -206.000	€ -194.000
Effect Meicirculaire 2025	€ 1.064.000	€ 4.177.000	€ 4.518.000	€ 2.422.000	€ 2.395.000
Compensatiemogelijkheden volgens Voorjaarsnota Rijk in de eigen budgetten (uitgaven)					
	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen bijdrage Jeugd	€ -	€ -	€ -	€ 502.000	€ 502.000
Trajectduur jeugd*	€ -	€ -	€ -	€ 131.000	€ 131.000
Effecten hervormingsagenda**	€ -	€ -	€ -	€ 978.000	€ 978.000
Totaal Compensatiemogelijkheden	€ -	€ -	€ -	€ 1.611.000	€ 1.611.000
* Is reeds opgenomen in bezuinigingen Taskforce Jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -131.000	€ -131.000
** Niet meenemen effecten hervormingsagenda op basis van aanvulling begrotingscirculaire 2026 vanuit de Provincie Zuid-Holland van 26 mei 2025	€ -	€ -	€ -	€ -978.000	€ -978.000
Totaal compensatiemogelijkheden	€ -	€ -	€ -	€ 502.000	€ 502.000

Toelichting: Voor het bedrag voor de hervormingsagenda staat de toezichthouder echter geen steelpost toe als hiervoor nog geen concrete invulling aan is gegeven. De mogelijke bezuiniging op de lengte van jeugdhulptrajecten is ook al opgenomen in het regionale verbeterplan. De mogelijkheid om eigen bijdrage in te voeren voor jeugdhulp wordt wel in Perspectiefnota 2026 meegenomen.

Bron: [Financieel toezicht - Provincie Zuid-Holland](#)

Andere kortingen?

Het huidige kabinet heeft besloten om ook te bezuinigen op de specifieke uitkeringen. Deze korting bedraagt 10%. De verwachting is dat dit op termijn zal leiden tot een afname van het aantal specifieke uitkeringen, met de daaraan verbonden administratieve lasten. Op dit moment is nog niet bekend wat hiervan de gevolgen voor de gemeenten zijn en in hoeverre de 10% korting naar de gemeenten wordt doorberekend.

De gemeente Noordwijk ontvangt ruim € 20 miljoen aan specifieke uitkeringen. De grootste zijn participatie inkomensondersteuning (bijstand) met € 10,2 miljoen en de vergoeding voor opvang Oekraïners met € 5 miljoen. Bezuinigingen op specifieke uitkeringen zou dan ook makkelijk tot € 0,5 miljoen of meer op kunnen lopen.

De bezuiniging op de specifieke uitkeringen is in principe budgettair neutraal. Wanneer we minder geld ontvangen op een specifieke taak zal er een afweging plaats moeten vinden of we deze taken op dezelfde manier blijven uitvoeren. Daarom nemen we hier nu geen bezuiniging op en zullen dit monitoren en terugkoppelen wanneer nodig

Begrotingsadvies vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Naar aanleiding van de verschenen Voorjaarsnota van het Rijk heeft de VNG bij wijze van uitzondering een begrotingsadvies afgegeven. Dit betreft de volgende punten:

1. Maak de begroting voor 2026 en 2027 sluitend;
2. Gebruik middelen die de VNG nog verwacht als compensatie over 2023 en 2024 om advies 1 te realiseren. Neem hiervoor een stelpost op;
3. Breng de lasten en baten voor jeugdhulp in balans door middel van een stelpost, vooruitlopend op het advies van de commissie Van Ark.

Ad 1: In 2026 en 2027 ontvangt de gemeente aanzienlijk meer geld via het gemeentefonds als gevolg van de compensatie voor de kosten van jeugdhulp. Hiermee is ook voor de gemeente Noordwijk mogelijk om zonder aanvullende maatregelen deze jaren de begroting vrijwel sluitend te maken.

Ad 2: De VNG heeft aangegeven nog € 728 miljoen te claimen ter compensatie van de hoge kosten van jeugdhulp over 2023 en 2024. Dit betreft een éénmalige compensatie. Als dit bedrag in het najaar niet aan de gemeenten wordt toegekend, is de VNG bereid tot juridische stappen. Voor de gemeente Noordwijk zou dit om ongeveer € 2 miljoen gaan. Hier is echter geen zekerheid over.

Ad 3: De VNG adviseert om een stelpost op te nemen om de lasten en baten van jeugdhulp in balans te brengen. Dit loopt vooruit op het advies en de besluitvorming hierover vanuit de Commissie Van Ark. Dit betekent dat de stelpost een mate van onzekerheid in zich heeft.

Financieel toezicht vanuit de Provincie Zuid-Holland

Naar aanleiding van de Voorjaarsnota van het Rijk heeft de Provincie Zuid-Holland als financieel toezichthouder een aanvulling op het toezicht kader gestuurd. Hierbij reageert men met name ook op het hierboven beschreven begrotingsadvies van de VNG. Voor de adviezen 2 en 3 staat de toezichthouder geen stelposten toe. Dit betekent dat deze bedragen niet meegenomen kunnen worden. Als deze toch in de begroting komen te staan worden ze niet meegewogen bij de beoordeling van de begroting. Stelposten uit voorzichtigheid, zoals de hieronder genoemde post voor de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds zijn wel toegestaan.

Herverdeling van het gemeentefonds.

In de Voorjaarsnota vanuit het Rijk wordt geen aandacht besteed aan de herverdeling van het gemeentefonds, omdat het voor het Rijk budgettair neutraal is. Voor de gemeente Noordwijk heeft dit echter wel grote financiële gevolgen. Dit is verwerkt binnen het autonoom

beleid. Afhankelijk van de uitkomst van lopende onderzoeken naar de effecten van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds kan dit nog een korting betekenen van maximaal € 1,9 miljoen. In de Perspectiefnota 2026-2029 wordt uitgegaan van 50% van dit bedrag, op oplopende korting tot structureel € 9,5 ton.

3.2 Ontwikkelingen jeugdhulp

Uitgaven jeugdhulp op basis van de Jeugdzorgbegroting

De Jeugdzorgbegroting wordt voor de regio en dus ook voor Noordwijk beheerd door de Serviceorganisatie Zorg (SOZ). In de voorliggende perspectiefnota zijn een aantal ontwikkelingen verwerkt met betrekking tot Jeugd:

- bijstellingen op basis van de ontwikkeling in 2024; (verwerkt in het autonome beeld/ reserve sociaal domein?)
- bijstellingen op basis van de regionale Taskforce Jeugd;
- bijstellingen op basis van de Meicirculaire;
- bijstellingen op basis van aanwijzingen van de VNG en de Provincie.

De raming voor de uitgaven jeugdhulp in de regionale verbeterplannen nemen voor de jaren 2026 en verder wederom fors toe. Op basis van het rapport van Kokx & De Voogd is afgesproken dat de afrekening naar de gemeenten met ingang van 2025 gebeurt op basis van de werkelijke kosten van het betreffende jaar. Tot dusver gebeurde dit op basis van de kosten van twee jaar terug (T-2 systematiek). Met de nieuwe afspraken valt het dempend effect weg en is er sprake van een sprong in het uitgavenniveau.

De raming is gebaseerd op de werkelijk voor Noordwijk gemaakte kosten voor 2024 door de Serviceorganisatie Zorg. Deze bleken met € 9,6 miljoen bijna € 1,1 miljoen hoger dan het bedrag dat de gemeente over 2024 betaald. Voor 2026 en 2027 is er naast een structurele indexatie van 5% ook sprake van een forse toename van de kosten van gesloten jeugdhulp. Dit is gekoppeld aan gesloten plaatsingen, waarvan de inzet is dit in tijd te bespreken. De kosten zijn dan (in principe) incidenteel. Vooralsnog wordt dit alleen voor 2026 en 2027 meegenomen. Op basis hiervan is een meerjarenraming gemaakt. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming in onze begroting betekent dit een stijging van € 1.355.000,- voor 2026 en vanaf 2027 € 1.935.000,-.

Taskforce jeugdhulp incidenteel en structureel

Het verbeterplan op basis van het rapport van Kokx & De Voogd houdt in dat voor de jaren 2026 en 2027 extra kosten (respectievelijk € 265.000,- en € 40.000,-) noodzakelijk zijn en dat dit vanaf 2028 structureel € 243.000,- oplevert.

Jeugdhulp in Meicirculaire 2025 en oordeel VNG en Provincie Zuid-Holland

In de Voorjaarsnota van het Rijk worden voor 2025 tot en met 2028 extra middelen beschikbaar gesteld. Voor 2026 gaat dit over € 2,4 miljoen en voor 2027 over € 2,1 miljoen.

Vanaf 2028 is in de Voorjaarsnota van het Rijk opgenomen dat op basis van de hervormingsagenda de gemeenten kosten kunnen besparen.

Totaal zou de gemeente Noordwijk vanaf 2028 een besparing kunnen realiseren van totaal € 1.611.000,-. Dit bestaat uit:

- De invoering van de eigen bijdrage levert de gemeente Noordwijk € 502.000,- op. Dit bedrag is reeds opgenomen in het financieel meerjarenperspectief.
- Een besparing voor het verkorten van de trajectduur Jeugdhulp van € 131.000,-. Dit bedrag is reeds opgenomen in de bezuinigingen Taskforce jeugdhulp.
- Een besparing van € 978.000,- uit de hervormingsagenda. Deze is door de Provincie Zuid-Holland niet toegestaan om op te nemen als bezuiniging, gezien er sprake is van een stelpost.

3.3 Taakstelling van 6% voor gemeenschappelijke regelingen

Met de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) voor 2026 hebben de gemeenten in Holland Rijnland de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) een taakstelling van 6% opgelegd. Op deze wijze leveren zij dan ook een bijdrage aan de noodzakelijke besparingen in financieel onzekere tijden. Niet alle GR-en zijn in staat gebleken de bezuiniging van 6% in te vullen. In deze paragraaf zal per gemeenschappelijke regeling toegelicht worden wat de bijdrage is.

Gemeenschappelijke regeling (GR) Holland Rijnland

De GR Holland Rijnland heeft volledig invulling gegeven aan de 6% taakstelling. Dit komt neer op een bedrag van € 41.000,-.

Belastingsamenwerking Duin- en Bollenstreek

Een bezuiniging van 6% zou op de totale begroting van Belastingen Bollenstreek een bedrag van € 140.000,- betekenen (6% van de begroting € 2.350.000,-).

Belastingen Bollenstreek is bezig om daar invulling aan te geven. Belastingen Bollenstreek is kostenbewust. De begroting van 2025 ten opzichte van 2024 kent slechts een kostenstijging van 3%. Gezien we concurrerend zijn met de Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) en Cocus wordt er al scherp aan de wind gevaren.

In de begroting van Belastingen Bollenstreek zijn ook budgetten voor wettelijke taken opgenomen. Het grootste gedeelte van de kosten hebben betrekking op uren en automatiseringskosten. Voor de automatiseringskosten zijn langdurende contracten afgesloten en de huidige formatie is net voldoende om de wettelijke belastingtaken te vervullen.

Belastingen Bollenstreek zet in op verhoging van de efficiency door meer te automatiseren. Wij willen massale en repeterende werkzaamheden laten uitvoeren door Robots. Hiermee wordt een besparing in werkuren gerealiseerd, wat tot een kostenbesparing kan leiden. Door een verdere digitalisering en robotisering is een reductie op de salarislasten (1 fte = € 90.000,-) op den duur (2027 0,5 fte en vanaf 2028 1 fte) mogelijk (indien er geen andere wettelijke taken worden toegevoegd).

Gezien deze bezuiniging voor het totale samenwerkingsverband geldt en deze dus een voordeel oplevert voor de drie gemeenten, wordt de bijdrage vanuit Lisse en Teylingen ook lager.

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

De VRHM heeft aangegeven zeer beperkte mogelijkheden te hebben om de taakstelling te realiseren. Naast benodigde middelen om de organisatie op voldoende niveau te houden moet ook een verwachte korting op rijksmiddelen worden opgevangen. In totaal is er een taakstelling van € 1,5 miljoen verwerkt. Dit is 2% van de gemeentelijke bijdrage. Voor 1,1% wordt dit ingezet om interne knelpunten. De overige € 0,4 miljoen resteert ter invulling van de taakstelling. De bijdrage daalt wel met bijna 2% ten opzichte van het in Noordwijk begrote bedrag. Dit was een raming op basis van de meerjarenbegroting 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling (GR).

Gemeenschappelijke regeling (GR) Hecht

De GR Hecht heeft in de begroting 2026 een taakstelling van 4,6% verwerkt voor 2026. Dit komt neer op een bedrag van € 187.000,-. Voor de periode hierna heeft het algemeen bestuur van Hecht tot een inspanningsverplichting voor het resterende deel.

Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg (GR SOZ)

De GR SOZ heeft aangegeven geen mogelijkheden te zien tot besparingen. De organisatie is pas in 2023 van start gegaan en heeft een belangrijke rol te spelen in hervorming van de jeugdhulp.

Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst (GR ISD) Bollenstreek

De GR ISD heeft een begroting die door veel factoren wordt beïnvloed. Met name de zorgkosten en de kosten voor participatie (onder andere bijstand en loonkostensubsidie) laten zich niet eenvoudig sturen. Door vergrijzing en ontwikkelingen in de economie worden deze uitgaven sterk beïnvloed. Desondanks zijn hier relatieve besparingen gerealiseerd, waar tegenover dan ook wel weer kostenstijgingen staan die deze deels teniet doen. Meer concreet is de besparing op de uitvoeringskosten. Voor Noordwijk dalen deze ten opzichte van 2025 met € 106.000,-. Gezien in onze begroting rekening was gehouden met een stijging van lasten is het voordeel € 213.000,-.

Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB)

De GR KDB acht het niet mogelijk om invulling te geven aan de besparingsopdracht, gezien dit direct de uitvoering van de wettelijke taken zou aantasten. De lasten bestaan grotendeels uit loonkosten voor de verschillende doelgroepen. Deze lonen worden vastgesteld via cao-afspraken en zijn daardoor niet direct beïnvloedbaar voor GR KDB. Daarnaast is 2024 door het algemeen bestuur het implementatieplan voor doorontwikkeling van Provalu aangenomen waarmee de komende jaren juist extra geïnvesteerd wordt. Hiermee moet vanaf 2028 een daling van de gemeentelijke bijdragen kunnen worden gerealiseerd.

Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB)

Het Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB) is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen de overslag, het transport en de verwerking van hun restafval, grof huishoudelijk en gft-afval hebben ondergebracht. De lasten van het VAB worden meegenomen bij het bepalen van een kostendekkende afvalstoffenheffing.

Het VAB valt strikt genomen niet onder de reikwijdte van de financiële kaderstelling. Een bezuiniging heeft ook geen directe invloed op het begrotingssaldo van de gemeente, wel op de hoogte van de heffing voor de inwoners.

Omgevingsdienst West Holland (ODWH)

De ODWH heeft meer tijd nodig om aan de taakstelling van 6% te voldoen. Er is geen concreet plan. Problemen worden opgelost als ze er zijn. Ze gaan de 6% "proberen" te behalen, waarbij alle processen tegen het licht worden gehouden. Tot nu toe hebben ze geen concreet getal genoemd wat er aan besparingen op termijn verwacht wordt. Daarnaast bouwen ze op de vooronderstelling dat het financieel meezit waarmee ze denken een deel te kunnen bezuinigen.

3.4 Taakstelling bezuiniging subsidies

Opdracht

In de Perspectiefnota 2025-2028 is een taakstelling op de uitgaven op subsidies opgenomen. Het college heeft een ambtelijke projectgroep opdracht gegeven te onderzoeken op welke wijze deze taakstelling het beste gerealiseerd kan worden. Daarbij zijn als doelen meegegeven om ernaar te streven om de negatieve maatschappelijke effecten te beperken, de doelmatigheid van de subsidieverstrekking te vergroten en om de maatschappelijke impact van maatregelen in beeld te brengen.

Subsidieboek

Het projectteam heeft dit onderzoek uitgevoerd en daarbij twee documenten opgeleverd. In het Subsidieboek is de inventarisatie van alle verleende subsidies in kalenderjaar 2023 opgenomen. Hierin zijn per subsidie categorie een zestal onderzoeksvragen beantwoord. Het doel van dit boek is om inzicht te bieden in het subsidiebestand dat zich uitstrekt over diverse beleidsterreinen en om een kritische reflectie toe te geven op de doelmatigheid en het nut van de verstrekte subsidies.

Rapport

Het tweede document betreft het adviesrapport van de projectgroep aan het college. In dit rapport worden de volgende onderdelen behandeld: de analyse van het subsidiebestand; de uitkomsten van de onderzoeksvragen; de mogelijkheden om strategische keuzes te maken; werkwijzen om maatregelen te treffen; een financiële doorrekening van deze werkwijzen; de maatschappelijke impact en; de verkregen adviezen van de adviesraden. Afgesloten wordt met een afweging van het geheel en aanbevelingen voor het vervolg.

Besluitvorming

Het college heeft besloten om het scenario "Naar omvang" te hanteren voor het uitvoeren van de taakstelling. Op grond van het financiële meerjarenperspectief is tevens besloten de taakstelling uit te voeren vanaf het kalenderjaar 2028 en daarbij een jaarlijkse besparing van € 600.000,- te realiseren.

Dit onderwerp zal na de raadsbehandeling van deze perspectiefnota in een aparte commissie- en/of raadsvergadering aan de orde komen.

4. Financieel beeld Perspectiefnota 2026-2029

4.1 Uitgangspunten

In het volgende overzicht staan de belangrijkste financiële uitgangspunten voor de perspectiefnota weergegeven.

Uitgangspunten Programmabegroting 2026-2029				
Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering	Meicirculaire 2025	Meicirculaire 2025	Meicirculaire 2025	Meicirculaire 2025
Lonen/premies	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%
Prijzen (algemeen)	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
Subsidies	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
Leges en rechten	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
OZB opbrengsten	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
Afvalstoffenheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Rioolheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Kapitaallasten (omslagpercentage)	1,1%	1,1%	1,1%	1,2%
Aantal inwoners	46.493	46.722	46.945	47.169

Zoals gebruikelijk sluiten de gehanteerde gemiddelde percentages aan bij de in de Meicirculaire 2025 genoemde indexcijfers ([Meicirculaire gemeentefonds 2025](#)).

4.2 Kaders van gezond financieel beleid

De onderstaande kaders zijn gehanteerd bij het maken van nieuwe afwegingen. De kaders zijn niet uitputtend en fungeren als meetlat waarlangs nieuwe ruimtevragers zijn afgewogen. In de uitvoeringspraktijk wordt daarbij het 'pas toe of leg uit-principe' gehanteerd. Dat houdt in dat de gekozen toepassing kan verschillen per onderwerp en dat in bijzondere omstandigheden er redenen kunnen zijn om van de gekozen toepassing af te wijken.

Kaders voor gezond financieel beleid

1. eerst de opgave, dan het plan, dan het geld;
2. nieuw beleid voor oud beleid (ombuigingen);
3. we doen het voor het geld dat we ervoor krijgen;
4. kostendekkendheid;
5. proactief gebruik maken van subsidies;
6. integraliteit;
7. 'herstelbetalingen uit Den Haag' komen in plaats van eigen middelen en niet er bovenop;
8. ontschotten van budgetten;
9. samen in partnerschap;
10. zuiver resultaat bestemmen;
11. zo min mogelijk reserves;
12. profijtbeginsel;
13. gezond weerstandvermogen.

1. Eerst de opgave, dan het plan, dan het geld

Nu beginnen we vaak eerst met de financiële claim en daarna met de visie, het plan en de uitwerking. Dat betekent dat middelen lang onbenut blijven (onderuitputting). Nog belangrijker is dat het geen recht doet aan de afweging door de raad. Transparantere beleidsdiscussies met de raad in een eerder stadium, betekent ook een transparanter begrotingsproces. Concreet betekent dit dat er meer pro memorie posten als ruimtevrager in de programmabegroting staan om later in te vullen. Niet alles kan en moet immers tegelijk. Dit kan echter ook leiden tot besluiten zonder financiële dekking waarmee financiële risico's ontstaan.

2. Nieuw beleid voor oud beleid (ombuigingen)

Met het richtsnoer 'nieuw voor oud' wordt bedoeld dat een lopend project of bestaande activiteiten worden beëindigd, als er financiële dekking moet worden gevonden voor een nieuw initiatief. Vanuit de raad is het idee geopperd om een zero-based programmabegroting te maken. Dit is een methode om de programmabegroting door te lichten op wat wettelijk verplicht is, wat de vrije afwegingsruimte is, et cetera. Dat kan helpen om de juiste keuzes te maken.

In essentie gaat het om de vraag in welke mate bestaand beleid bijdraagt aan de bestuurlijke doelen. Waar dat niet zo is, ontstaat er ruimte voor heroverweging binnen de totale programmabegroting.

3. We doen het voor het geld dat we ervoor krijgen

Medebewindstaken doen we in principe voor (maximaal) het geld dat we ervoor krijgen. Waar de kosten de beschikbare middelen overschrijden moet worden gezocht naar mogelijkheden om de kosten te beheersen of de inkomsten te vergroten. Dit kan ook in collectief verband, zoals bij de recente arbitrage Jeugdhulp.

4. Kostendekkendheid

Belastingheffingen, leges en tarieven zijn kostendekkend.

5. Proactief gebruik maken van subsidies

Bij grote stedelijke projecten worden doelgerichte acties en lobby ingezet voor succesvolle subsidieverwerving.

Bij het verstrekken van subsidies telt niet de inspanning maar het resultaat. Bij elk van de gemeentelijke doelen wordt bepaald of en zo ja, hoe gesubsidieerde activiteiten een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren ervan.

6. Integraliteit

Opbrengsten en kosten worden zoveel mogelijk in samenhang gepresenteerd. Bij investeringen worden de capaciteit, de duurzaamheid en de Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) aspecten ook meegenomen.

7. 'Herstelbetalingen uit Den Haag' komen in plaats van eigen middelen en niet er bovenop

Als er geld komt uit de Den Haag voor een ambitie die al in de programmabegroting is verwerkt en er is niet afgesproken 'dat we het doen voor het geld dat we ervoor krijgen', dan komt dit geld ten gunste van het begrotingsresultaat. En kan dus worden ingezet voor andere zaken.

8. Ontschotten van budgetten

Budgetten worden zoveel mogelijk ontschot, om een integrale afweging en het schuiven met budgetten mogelijk te maken met betrekking tot zowel het sociale als het fysieke domein. Tegenvallers worden zoveel mogelijk binnen het domein, het programma of een beleidsveld opgevangen.

9. Samen in partnerschap

Netwerk-besturen betekent ook netwerk-financieren. Wanneer een maatschappelijke opgave samen met andere partners wordt opgepakt, komt de rekening niet alleen bij de gemeente terecht.

10. Zuiver resultaat bestemmen

Budget dat aan het einde van het jaar overblijft gaat naar de algemene reserve.

11. Zo min mogelijke reserves

Algemeen uitgangspunt is om zo min mogelijk reserves te hebben. Bij het instellen van een reserve is het belangrijk om een concreet doel vast te stellen waarvoor de reserve wordt ingesteld, inclusief de geplande looptijd.

12. Profijtbeginsel

Kosten van publieke voorzieningen worden zoveel mogelijk in rekening gebracht bij degenen die daarvan profiteren.

13. Gezond weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen in relatie tot de risico's blijft in gezonde verhouding en ligt tussen de 1,4 en 2,0.

4.3 Financieel meerjarenperspectief

In dit hoofdstuk staat het totaalbeeld van het financieel meerjarenperspectief voor 2026 tot en met 2029 uiteengezet. Hoe ziet het financieel meerjarenperspectief eruit en hoe is dit tot stand gekomen? Dit wordt in de volgende subhoofdstukken puntsgewijs uiteengezet.

4.3.1 Totaalbeeld meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenperspectief voor 2026 tot en met 2029 ziet er als volgt uit:

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Totaal overzicht 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Startsituatie Begroting 2025-2028	€ -2.500.000	€ 41.000	€ 512.000	€ 2.186.000
Totaal autonoom beleid (incidenteel)	€ 16.000	€ 204.000	€ 115.000	€ 100.000
Totaal autonoom beleid (structureel)	€ 3.285.000	€ 2.446.000	€ 612.000	€ 383.000
Totaal startsituatie - autonoom	€ 801.000	€ 2.691.000	€ 1.239.000	€ 2.669.000
Totaal maatregelen prioriteit 1+2	€ 64.000	€ -431.000	€ 75.000	€ 74.000
Algemene dekkingsmiddelen prioriteit 1+2	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo na maatregelen/dekkingsmiddelen	€ 865.000	€ 2.260.000	€ 1.314.000	€ 2.743.000
Totaal nieuw beleid prioriteit 1+2	€ -915.000	€ -1.099.000	€ -1.098.000	€ -1.108.000
Totaal begrotingssaldo 2026-2029	€ -50.000	€ 1.161.000	€ 216.000	€ 1.635.000

* Maatregelen Prioriteit 1: maatregelen zonder noemenswaardige consequenties.

* Algemene dekkingsmiddelen 1: dekkingsmiddelen zonder noemenswaardig consequenties.

* Maatregelen Prioriteit 2: maatregelen kan, maar consequenties aanvaarden.

* Algemene dekkingsmiddelen 2: dekkingsmiddelen kan, maar consequenties aanvaarden.

* Nieuw beleid Prioriteit 1: beleid expliciet in uitvoeringsagenda et cetera

* Nieuw beleid Prioriteit 2: beleid extern gericht.

Alleen het jaar 2026 laat een negatief begrotingssaldo zien. Vanaf 2027 is het financieel meerjarenperspectief positief. De gemeente Noordwijk presenteert hiermee een meerjarenperspectief dat structureel en reëel in evenwicht is.

4.3.2 Startsituatie Programmabegroting 2025-2028

De startsituatie voor het financieel meerjarenperspectief voor 2026 tot en met 2029 wordt gevormd door het financieel meerjarenperspectief dat is vastgesteld in de Programmabegroting 2025-2028. Gemeenten zijn geconfronteerd met het feit dat het zogenaamde 'ravijnjaar' niet financieel gerepareerd zou worden vanuit het Rijk. Met als gevolg lagere inkomsten vanuit het gemeentefonds voor de gemeente Noordwijk.

Hierop heeft de gemeente Noordwijk in de Programmabegroting 2024-2027 en Programmabegroting 2025-2028 ingezet op enerzijds het realiseren van te nemen maatregelen wat leidde tot besparingen. Anderzijds zijn twee algemene dekkingsmiddelen verhoogd vanaf 2026. Dit betrof de forensen- en de parkeerbelasting. Door een verhoging van 4% per belasting per jaar werd vanaf 2026 voor in totaal € 251.000,- aan structurele extra inkomsten gegenereerd (respectievelijk € 57.000,- forensen en € 194.000,- parkeren).

Bij het uiteindelijk vaststellen van de Programmabegroting 2025-2028 werd een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief gepresenteerd met begrotingssaldi van achtereenvolgens -/- € 2.500.000,- in 2026, € 41.000,- in 2027, € 512.000,- in 2028 en € 2.186.000,- in 2029. Voor het jaar 2029 is reeds de algemene uitkering zoals deze moet zijn op basis van de Septembercirculaire 2024 en de inflatie voor het jaar 2029 verwerkt. Dit leidt ertoe dat de startsituatie van het jaar 2029 nu al juist wordt weergegeven (niet 2029 is gelijk aan 2028).

Dit begrotingssaldo vormt de startsituatie voor het opstellen van deze perspectiefnota.

4.3.3 Autonomo beleid

In het volgende overzicht wordt het autonoom beleid per programma voor 2026 tot en met 2029 uiteengezet. Dit zijn 'onontkoombare' ontwikkelingen en deze worden als eerste verwerkt in het financieel meerjarenperspectief. Te denken valt hierbij aan inkomsten uit belastingen en loon- en prijsstijgingen. De kostenstijgingen bij de verschillende gemeenschappelijke regelingen en opneinde regelingen spelen hierbij een grote rol. Hiernaast zijn ook de taakstelling van 6% voor gemeenschappelijke regelingen en de positieve effecten van de Meicirculaire 2025 binnen het autonoom beleid verwerkt.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Autonomo beleid per programma	2026	2027	2028	2029
Programma's				
1. Bestuur en Dienstverlening	€ -40.000	€ -142.000	€ -301.000	€ -392.000
2. Veiligheid	€ 72.000	€ 74.000	€ -	€ -
3. Verkeer en Parkeren	€ -650.000	€ -668.000	€ -686.000	€ -699.000
4. Economie	€ -97.000	€ -97.000	€ -97.000	€ -97.000
5. Onderwijs	€ -15.000	€ -	€ -	€ -
6. Sport en Cultuur	€ -273.000	€ -281.000	€ -289.000	€ -297.000
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ -1.206.000	€ -1.365.000	€ -365.000	€ -365.000
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -
10 Financiën	€ 4.527.000	€ 4.597.000	€ 2.240.000	€ 2.233.000
Totaal autonoom beleid per programma	€ 2.418.000	€ 2.218.000	€ 602.000	€ 483.000
Autonomo beleid gedekt uit de reserves	€ 883.000	€ 432.000	€ 125.000	€ -
Autonomo beleid uit begrotingssaldo	€ 3.301.000	€ 2.650.000	€ 727.000	€ 483.000

Een compleet financieel meerjarenoverzicht van dit autonoom beleid wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Hieronder volgt een toelichting op het autonoom beleid per programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

Het autonoom beleid in dit programma bestaat onder andere uit het actualiseren van de kosten en de opbrengsten omtrent de reisdocumenten (paspoortpiek) en rijbewijzen en het actualiseren van de exploitatiekosten die samenhangen met het ICT Instandhoudingsplan. Dit betreft Automatisering (hardware), Informatisering (software) en Digitale informatievoorziening (DIV).

Hiernaast worden in dit programma de taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen Holland Rijnland en de Belastingssamenwerking Duin- en Bollenstreek meegenomen en worden er voor 2026 en 2027 incidenteel bedragen opgenomen voor de Regionale Investeringsagenda (RIA) Holland Rijnland.

Programma 2 Veiligheid

In dit programma is de bijdrage aan de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) opgenomen. Hierin stijgen de uitgaven voor de VRHM, maar heeft men ook geprobeerd tegemoet te komen aan de taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen, welke in deze bijdrage is verrekend.

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Het autonoom beleid binnen dit programma betreft onder andere de hogere onderhoudsbudgetten vanwege uitbreiding en aanpassingen van areaal, de hogere kosten in verband met het energieverbruik openbare verlichting en het aanpassen van de budgetten voor straatreiniging.

In 2026 is een bedrag begroot van € 585.000,- voor straatreiniging. Echter is de verwachting dat de werkelijke kosten in 2026 met € 340.000,- hoger uitkomen op € 925.000,-. De reden daarvan is onder meer de vermeerderde inspanning die gedaan moet worden om onkruid op verharding te beheersen doordat chemisch reinigen al enige jaren niet meer is toegestaan waarvan de effecten nog jaarlijks toenemen. De wortelgroei onder de bestrating neemt toe.

Te constateren valt daarmee dat er binnen het product straatreiniging (P261) ruimschoots onvoldoende budget is om straten en stoepen schoon te houden van vuil en onkruid. Zowel in 2023 als in 2024 heeft dit dan ook al tot een behoorlijke budgetoverschrijding gezorgd.

In de Perspectiefnota 2024-2027 was per 2026 een structurele bezuiniging ingeboekt van € 90.000,-. Die bezuiniging moet daarom noodzakelijkerwijs worden teruggedraaid. Daarnaast was er met de Programmabegroting 2025-2028 nog een besparing beoogd van € 50.000,- op straatreiniging, die met een amendement eenmalig dus alleen voor 2025 werd geschrapt. Deze kan echter ook in de toekomst niet doorgevoerd worden (deze wordt teruggedraaid in de 'Te nemen maatregelen' bij deze perspectiefnota). Sterker nog, er is zelfs een nog groter budgettair tekort van nog eens € 200.000,- dat als autonome ontwikkeling meegenomen dient te worden. Hiermee komen de kosten van straatreiniging dus in totaal € 340.000,- per jaar hoger uit.

Programma 4 Economie

In dit programma bestaat het autonoom beleid uit de hogere kosten voor de dienstverleningsovereenkomst met een derde in verband met de veiligheid omtrent evenementen. Hiernaast worden de kosten van strandreiniging en de huuropbrengsten van de strandpaviljoens aangepast.

Programma 5 Onderwijs

Voor de ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek wordt voor 2026 een incidenteel budget aangevraagd. Voorgesteld wordt dit bedrag te dekken uit de Algemene Reserve.

Programma 6 Sport en Cultuur

Bij het opstellen van de onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen zijn de kosten voor het onderhoud aan de binnensportaccommodaties berekend. Gebleken is dat hierbij de kosten voor het huurderonderhoud niet begroot waren. Deze vallen onder de verantwoordelijkheid van het Sportbedrijf Noordwijk en worden via een bijdrage door de gemeente vergoed. Hiernaast is het project Mentale gezondheid jongeren nu structureel opgenomen.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

De kosten voor jeugdhulp nemen verder toe. Dit blijkt uit de Jeugdzorgbegroting 2026, waarvan de incidentele en structurele effecten in deze perspectiefnota zijn meegenomen. Hiernaast maakt de Taskforce jeugdhulp eerst incidenteel kosten (2026/2027) alvorens dit structureel (vanaf 2028) iets oplevert.

Ook de kosten van Asiel en Migratie en de vergoeding van het Rijk die hier tegenover staat staan binnen dit programma budgettair neutraal opgenomen.

Hiernaast is de Rijksvergoeding voor de bijstandsuitkeringen fors toegenomen. De stijging van de bijhorende kosten is lager. Voor Wmo voorzieningen zijn de uitgaven lager dan vooraf begroot. Dit betreft met name de kosten voor de Wmo begeleiding. Dit levert in deze perspectiefnota een voordeel op.

Ook worden in dit programma de taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen Hecht, Serviceorganisatie Zorg (SOZ), Intergemeentelijke Samenwerking Duin- en Bollenstreek (ISD) en de gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) meegenomen.

Tenslotte worden de compensatie mogelijkheden volgens de Voorjaarsnota 2025 vanuit het Rijk opgenomen. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 worden in deze voorjaarsnota gemeenten gecompenseerd voor het ontstane 'ravijnjaar'. Vanaf 2028 wordt deze compensatie echter weer naar beneden bijgesteld. Hier wordt de eigen bijdrage in de jeugdhulp als compensatie mogelijkheid voorgesteld.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving

In dit programma staat onder andere de verlening vanaf 2028 van de capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) opgenomen. Voor klimaat- en energieplannen zijn extra inkomsten en de bijbehorende kosten nu structureel in het meerjarenperspectief opgenomen.

Hiernaast ziet het er naar uit dat huishoudens fors meer afvalstoffenheffing moeten gaan betalen. De stijging is het gevolg van een maatregel uit de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk. Het kabinet had in het regeerakkoord een plasticheffing opgenomen, bedoeld om het gebruik van fossiele plastics te verminderen. Die heffing voor producenten en industrie is echter van tafel. De kosten gaan nu doorberekend worden aan afvalinstallaties, die de hogere heffing zullen doorberekenen aan gemeenten.

De verwachting is dat het tarief van afvalinstallaties voor de verbranding van restafval inclusief verbrandingsbelasting en CO2 zal tenderen van nu € 100,- per ton naar € 150 - € 200,- per ton in 2030. Gemeente Noordwijk heeft op dit moment ongeveer 10.000 ton restafval per jaar inclusief grofvuil. Daarmee zullen de extra kosten tegen één miljoen euro extra per jaar kunnen belopen. Dit is een vooraankondiging en is nog niet in deze perspectiefnota opgenomen.

Programma 9 Wonen en Ruimte

Voor dit programma is op dit moment geen autonoom beleid te melden.

Programma 10 Financiën

In dit programma worden onder andere de hogere inkomsten vanuit de forensenbelasting, de lagere inkomsten vanuit de precariobelasting en de financiële effecten van de Meicirculaire 2025 verwerkt.

Hiernaast worden hier de parkeerinkomsten structureel opgehoogd. In 2026 staat er een bedrag begroot van € 5.477.000,- voor parkeerinkomsten. Daarin zit het met de begroting 2025 terugdraaien van de verhoging van de parkeerbelasting vanaf 2026 van 15% naar 4%, nadat toen de Septemercirculaire 2024 een gunstige uitkomst gaf. Ook was meegenomen dat er een autonome toename van de parkeerinkomsten van € 200.000,- per jaar te verwachten viel door onder andere het veranderen van parkeervakken, het uitbreiden van parkeerterreinen en bijvoorbeeld het extra betaald laten parkeren bij Duindamseslag. Inmiddels is ook duidelijk op basis van de jaarrekeningen 2023 en 2024 dat er structureel nog eens ongeveer € 200.000,- meer inkomsten gegenereerd worden met betaald parkeren.

4.3.4 Te nemen maatregelen

In het volgende overzicht worden de te nemen maatregelen (bezuinigingen) per programma voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-					
Te nemen maatregelen per programma	2026	2027	2028	2029	
Programma's					
1. Bestuur en Dienstverlening	€ 77.000	€ 78.000	€ 79.000	€ 79.000	
2. Veiligheid	€ -20.000	€ -21.000	€ -21.000	€ -22.000	
3. Verkeer en Parkeren	€ -75.000	€ -70.000	€ -65.000	€ -65.000	
4. Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	
5. Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	
6. Sport en Cultuur	€ -	€ -	€ -	€ -	
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ 69.000	€ 69.000	€ 69.000	€ 69.000	
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -	
10 Financiën	€ -	€ -500.000	€ -	€ -	
Totaal te nemen maatregelen	€ 64.000	€ -431.000	€ 75.000	€ 74.000	

Een compleet financieel meerjarenoverzicht van deze te nemen maatregelen wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Zoals in hoofdstuk 2 al is aangegeven zijn de te nemen maatregelen vooraf door het college geprioriteerd.

Deze prioritering is als volgt:

1. zonder noemenswaardige consequenties (bijvoorbeeld ruimte in budget)*
2. kan, maar consequenties aanvaarden*
3. besparing weegt niet op tegen consequenties
4. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze perspectiefnota en staan in bovenstaand overzicht uiteengezet. Hieronder volgt een toelichting op deze te nemen maatregelen per programma.

Aangenomen amendement leden Vermeulen (VVD), de Mooij (CDA), Meiland (NZLokaal), Van Bockhove (Lijst Salman), de Moor (Lijst de Moor), Van Herwaarden (D66) inzake Programmabegroting 2025-2028 (zie bijlage 1)

Ten tijde van de Programmabegroting 2025-2028 hebben bovenstaande partijen een amendement ingediend dat door de raad is aangenomen. In dit amendement worden wijzigingen voorgesteld voor jaarschijf 2025. Het college heeft gemeend deze wijzigingen voor 2026 en verder in deze perspectiefnota mee te nemen. Dit leidt er mede toe dat er een aantal genomen maatregelen van de voorgaande programmabegroting structureel worden teruggedraaid.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

De in het amendement voorgestelde bezuiniging voor 2025 op het totale budget dat gemoeid gaat met opleidingen en teambuilding/uitgaansdag wordt structureel gemaakt vanaf 2026. Dit geldt ook voor de bezuiniging die ingaat bij het stoppen met de continue-metingen van de klanttevredenheid.

Programma 2 Veiligheid

Er wordt binnen dit programma structureel bezuinigd op het budget voor deskundigen advieskosten en representatiekosten ten behoeve van de Commissie bezwaar en beroep. Hiernaast wordt voorgesteld, in lijn met het amendement, de bezuiniging op de Suswacht grotendeels terug te draaien voor 2026 en verder.

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Binnen dit programma moet onder ander efficiënter ledigen van afvalbakken gaan zorgen voor een structurele bezuiniging. Hiernaast wordt, in lijn met het amendement, de bezuiniging op het onderhoudsniveau bedrijventerreinen van B naar C structureel doorgevoerd. Verder worden met dezelfde onderbouwing de bezuinigingen op onderhoud wegen en onderhoud straatreiniging vanaf 2026 teruggedraaid.

Programma 4 Economie

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 5 Onderwijs

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 6 Sport en Cultuur

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Er kan structureel bezuinigd worden op het budget van inburgering. Door het optimaal benutten van de middelen die door het Rijk via een SPUK (specifieke uitkering) beschikbaar worden gesteld, wordt het budget vanuit de Algemene Uitkering niet benut. Hiernaast wordt ook binnen dit programma op basis van het amendement de bezuiniging op de subsidie voor de Thuisbus en het Automaatje voor 2026 en verder structureel teruggedraaid.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving

De bezuinigingen binnen dit programma worden gerealiseerd door te stoppen met de compostdag en de extra bezuiniging op het gebied van de hondenpoepzakjes.

Programma 9 Wonen en Ruimte

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 10 Financiën

Vorig jaar is in de perspectiefnota een taakstelling bezuiniging subsidies opgenomen. Deze heeft financieel tot gevolg dat er voor 2027 € 500.000,- bezuinigd zou worden en voor 2028 en verder € 600.000,-. Het college stelt nu voor deze bezuiniging pas vanaf 2028 in te laten gaan voor de aangegeven € 600.000,-. Dit komt in paragraaf 3.4 van deze perspectiefnota aan de orde.

4.3.5 Algemene dekkingsmiddelen

In deze perspectiefnota is geen gebruik gemaakt van het verhogen van de algemene dekkingsmiddelen (boven op de inflatie) voor het sluitend maken van het financieel meerjarenperspectief.

4.3.6 Nieuw beleid

In het volgende overzicht worden de nieuwe beleidsvoornemens per programma voor 2026 tot en met 2029 uiteengezet.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Nieuw beleid per programma	2026	2027	2028	2029
Programma's				
1. Bestuur en Dienstverlening	€ -697.000	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000
2. Veiligheid	€ -33.000	€ -34.000	€ -35.000	€ -36.000
3. Verkeer en Parkeren	€ -164.000	€ -119.000	€ -124.000	€ -129.000
4. Economie	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -
6. Sport en Cultuur	€ -278.000	€ -388.000	€ -154.000	€ -154.000
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ -468.000	€ -482.000	€ -475.000	€ -479.000
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -
10 Financiën	€ -250.000	€ -250.000	€ -250.000	€ -250.000
Nieuw beleid in begrotingssaldo	€ -1.890.000	€ -1.333.000	€ -1.098.000	€ -1.108.000
Nieuw beleid gedekt uit de reserves	€ 975.000	€ 234.000	€ -	€ -
Nieuw beleid uit begrotingssaldo	€ -915.000	€ -1.099.000	€ -1.098.000	€ -1.108.000

Een compleet meerjarenoverzicht van dit nieuw beleid wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Zoals in hoofdstuk 2 al is aangegeven is het nieuw beleid vooraf door het college geprioriteerd.

Deze prioritering is als volgt:

1. expliciet in Uitvoeringsagenda (de basis voor de agenda is de raadsagenda, de Perspectiefnota 2025-2028, de Programmabegroting 2025-2028 en het Collegewerkprogramma 2022-2026)*
2. extern gericht*
3. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze perspectiefnota en staan in bovenstaand overzicht uiteengezet. Hieronder volgt een toelichting op dit nieuw beleid per programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

In dit programma is het voorgestelde nieuw beleid vrijwel geheel incidenteel van aard. Het betreft onder andere bedragen voor 2026 voor de inhuur van personeel in verband met moeilijk vervulbare functies en voor de inhuur bij geboorteverlof en/of ouderschapsverlof van ambtenaren. Voorgesteld wordt deze bedragen te dekken vanuit de Algemene Reserve.

Hiernaast worden de structurele exploitatielasten opgevoerd behorende bij de investering in het Atrium in Noordwijk (de basis variant). Dit onderwerp komt separaat nog in de raad aan de orde (in een raadsvergadering na deze perspectiefnota). Mocht de raad anders oordelen over dit onderwerp dan kan dit middels een motie of amendement beleids- en/of cijfermatig worden aangepast.

Programma 2 Veiligheid

Het nieuw beleid in het programma 2 Veiligheid draait om het structurele beleid op het gebied van dierenwelzijnsbeleid. Hiervoor zijn middelen en inzet benodigd.

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Voor 2026 wordt er een incidenteel budget aanvraagt vanuit de Algemene Reserve voor de actualisatie van alle beheerplannen voor de openbare ruimte. Hiernaast wordt er structureel budget aangevraagd voor het aanstellen van een parkeermanager.

Programma 6 Sport en Cultuur

In dit programma worden een structureel budget opgevoerd voor het onderwerp Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).

Hiernaast is er voor 2026 en 2027 een incidenteel budget voor een toekomstbestendige Muze in Noordwijk opgenomen.

Tenslotte worden de structurele exploitatielasten opgevoerd voor het voortzetten van de multifunctionele hal de tijdelijke Schelft. Dit onderwerp komt separaat nog in de raad aan de orde (in een raadsvergadering na deze perspectiefnota). Mocht de raad anders oordelen over dit onderwerp dan kan dit middels een motie of amendement beleids- en/of cijfermatig worden aangepast.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Binnen dit programma worden de structurele kosten voor respijtvorzieningen voor mantelzorgers, de 'stevige basis voor de jeugd: lokaal jeugdbeleid en de harmonisatie van de ondersteuning van de kinderboerderijen opgenomen. Ook worden de kosten opgevoerd op basis van de in de raad vastgestelde startnotitie Arbeidsmigranten.

Programma 10 Financiën

Voorgesteld wordt om een structureel budget beschikbaar te stellen voor het nieuwe college na de verkiezingen in 2026. Dit zorgt ervoor dat het nieuwe college financiële ruimte heeft voor het doorvoeren van eigen beleid.

4.3.7 Overzicht reservepositie 2026-2029

De standen van enkele belangrijke reserves zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen in €				
Stand reserves	2026	2027	2028	2029
Algemene Reserve				
Algemene Reserve begin jaar	€ 25.061.000	€ 21.796.000	€ 20.989.000	€ 20.864.000
Mutatie regulier en op basis van perspectiefnota	€ -3.265.000	€ -807.000	€ -125.000	€ -
Algemene Reserve eind jaar	€ 21.796.000	€ 20.989.000	€ 20.864.000	€ 20.864.000
Reserve Verkoop Nuon aandelen				
Reserve Verkoop Nuon aandelen begin jaar	€ 17.332.000	€ 17.757.000	€ 18.211.000	€ 18.693.000
Mutatie regulier en op basis van perspectiefnota	€ 425.000	€ 454.000	€ 482.000	€ 510.000
Reserve Verkoop Nuon aandelen eind jaar	€ 17.757.000	€ 18.211.000	€ 18.693.000	€ 19.203.000
Reserve Sociaal Domein				
Reserve Sociaal Domein begin jaar	€ 3.345.000	€ 2.658.000	€ 2.407.000	€ 2.407.000
Mutatie regulier en op basis van perspectiefnota	€ -687.000	€ -251.000	€ -	€ -
Reserve Sociaal Domein eind jaar	€ 2.658.000	€ 2.407.000	€ 2.407.000	€ 2.407.000
Reserve Winst uit Grondbedrijf				
Reserve winst uit Grondbedrijf begin jaar	€ 10.474.000	€ 10.462.000	€ 11.949.000	€ 11.370.000
Mutatie regulier en op basis van perspectiefnota	€ -12.000	€ 1.487.000	€ -579.000	€ -152.000
Reserve winst uit Grondbedrijf eind jaar	€ 10.462.000	€ 11.949.000	€ 11.370.000	€ 11.218.000

Algemene Reserve

De Algemene Reserve heeft op 1 januari 2026 een omvang van ruim € 25 miljoen en neemt in de jaren daarna geleidelijk af tot € 20,9 miljoen. Het in deze perspectiefnota opgenomen incidentele autonoom beleid, met als voorgestelde dekking de Algemene Reserve, is in bovenstaand overzicht verwerkt. Hiernaast spelen er wel een aantal onderwerpen die in de toekomst een negatief effect zouden kunnen hebben op de stand van de Algemene Reserve.

Reserve Verkoop Nuon aandelen

De Reserve Verkoop Nuon aandelen loopt op van € 17,3 miljoen naar ruim € 19,2 miljoen. Hier staat echter wel tegenover dat er in het Investeringsplan 2026-2029 een uitname van € 15,3 miljoen begroot staat voor een investering in 2027 voor de alzijdige aansluiting N206. Deze investering is gemarkeerd met een * en dit betekent dat deze te zijner tijd met een apart raadbesluit in de raad gebracht wordt. Als de raad hiertoe daadwerkelijk besluit dan zal deze onttrekking uit deze reserve plaatsvinden.

Reserve Sociaal Domein

De Reserve Sociaal Domein heeft op 1 januari 2026 een omvang van ruim € 3,3 miljoen en neemt in de jaren daarna af tot iets meer dan € 2,4 miljoen. Het in deze perspectiefnota opgenomen incidentele autonoom beleid, met als voorgestelde dekking de Reserve Sociaal Domein, is in voorgaand overzicht verwerkt.

Reserve Winst uit grondbedrijf

Het doel van de Reserve Winst uit grondbedrijf is het dekken van mogelijke exploitatieverliezen uit grondexploitaties. De reserve wordt gevoed uit positieve grondexploitaties en aangewend ter dekking van het verlies bij afsluiting van een complex. Daarnaast zijn de verwachte winsten vanuit de complexen wel meegenomen in het overzicht reserves en voorzieningen, maar niet meegenomen in de exploitatie.

De reserve laat enkele jaarlijkse fluctuaties zien. De toekomstige verliezen uit het grondbedrijf bedragen met de kennis van nu ongeveer € 7,5 miljoen. Dit betekent dat de Reserve Winst uit grondbedrijf nog terugloopt.

Dekking structurele lasten mogelijk via reserves [\(VNG advies\)](#)

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 een deel van hun reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Gemeenten bepalen zelf of ze hiervan gebruikmaken. De maatregel is geen oplossing voor structurele tekorten, maar kan helpen om actuele knelpunten op te lossen.

De maatregel komt voort uit het overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de financieel toezichthouders. Gemeenten kunnen vanaf volgend jaar het surplus in de algemene reserve (de reserve waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten voor structurele lasten.

Voorwaarden

Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Bij de jaarrekening 2024 is de solvabiliteit 50%.

Zie ook:

[Toezicht inzet reserves vanaf 2024](#)

[Notitie incidenteel/structureel voor het najaars BOFv 2023](#)

5. Investeringsplan

Bij het maken van het Investeringsplan 2026-2029 (zie bijlage 2) gaan we uit van het Investeringsplan 2025-2028 en voegen we hier de vervangingsinvesteringen van jaarschijf 2029 aan toe. Ten opzichte van de vorige periode is bij de investeringen nog beter de relatie gelegd met de uit te voeren ruimtelijke projecten en de beheerplannen wegen, groen, gemeentelijke gebouwen enzovoort. Daarnaast is kritisch gekeken naar de capaciteitsplanning waardoor de werkzaamheden beter en meer integraal op elkaar afgestemd zijn.

Er zijn ook enkele nieuwe investeringen aangedragen, welke verderop worden toegelicht. De nu voorgestelde op te nemen nieuwe investeringen passen binnen het kapitaallastenniveau van 2026-2029.

Het gemiddelde kapitaallastenniveau in de programmabegroting van de gemeente Noordwijk bedraagt in 2026 € 4.600.000,-. In 2026 blijft er binnen het kapitaallastenniveau een bedrag van ongeveer € 1.075.000,- over. Dit kapitaallastenniveau loopt in de jaren 2031 tot en met 2033 terug naar een niveau tot onder nul. Daarna is weer een surplus op het benutte kapitaallastenniveau behorende bij de vervangingsinvesteringen te zien.

Investering in onderhoud diverse wijken

Nog niet begroot in het huidige Investeringsplan 2026-2029 is het onderhoud van diverse wijken (drie van de tien wijken staan nu opgevoerd). Deze vervangingsinvesteringen worden nog toegevoegd en dit zal ervoor zorgen dat het gemiddelde kapitaallastenniveau mogelijk onder druk komt te staan.

Investering in Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 zijn investeringen opgenomen tot 2029. De verwachting is dat de gelden die we vanuit het Rijk krijgen en de reserveringen in de Reserve Onderwijshuisvesting niet voldoende zijn om de kapitaallasten behorende bij de investeringen vanuit een geactualiseerd Huisvestingsplan Onderwijs te kunnen dekken. Bij de opmaak van de Perspectiefnota 2027-2030 of de Programmabegroting 2027-2030 zal een voorstel worden gemaakt om de kapitaallasten behorende bij investeringen in het kader van de onderwijshuisvesting onderdeel te laten worden van het gemiddelde kapitaallastenniveau. De gelden vanuit het Rijk en de benutting van de reserve zullen dan verrekend worden in dat nieuwe gemiddelde kapitaallastenniveau.

In verband met bovenstaande onzekerheden (wijken die nog komen en nieuwe systematiek onderwijshuisvesting) wordt voorgesteld om het niet benutte kapitaallastenniveau van 2026-2029 te reserveren voor de jaren dat het gemiddelde kapitaallastenniveau niet voldoende is. Tot nu toe werd het surplus gestort in de Reserve Verkoop aandelen Nuon.

We moeten in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een investeringsplan presenteren voor de vier begrotingsjaren 2026-2029. Achterliggende aan dit investeringsplan 2026-2029 is inzicht verschaft in de vervangingsinvesteringen voor de komende tien jaar. Dit zal het komende jaar nog verder worden uitgewerkt naar een veertig jarig investeringsplan. Hiermee zijn de investeringen goed in beeld en kan een goede afweging gemaakt worden van deze investeringen binnen het vastgestelde kapitaallastenniveau.

Toelichting nieuwe investeringen

Aanvullend krediet Atrium

Het college adviseert om uit te gaan van de basis variant van het Atrium. Het hiermee gemoeide investeringskrediet bedraagt € 2.027.000,-.

Er is al een krediet van € 300.000,- beschikbaar gesteld. Hiervan is circa € 150.000,- uitgegeven. Een bedrag van € 150.000,- blijft over. Totale beschikbare investeringskrediet is dan € 1.707.000,- (investeringsplan 2026) plus € 150.000,- (restant voorbereidingskrediet) is € 1.857.000,-. Het extra benodigd krediet voor de basisvariant is dan € 170.000,-.

Voor de totale investering is een Reserve Atrium Noordwijk gevormd. Deze reserve moet opgehoogd worden met € 170.000,- om de kapitaallasten te kunnen dekken. Voorgesteld wordt om deze € 170.000,- te dekken uit het niet benutte deel kapitaallastenniveau 2026.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-	
Aanvullend krediet Atrium	2027
Benodigd budget	€ 170.000
In deze perspectiefnota wordt voorgesteld om de Reserve Atrium op te hogen uit niet benutte gelden 2026 kapitaallastenniveau	€ -170.000

Naast de aanvullende investeringskredieten is een structureel bedrag van € 60.000,- nodig voor exploitatiekosten (verzekering, onderhoud enzovoort). Dit bedrag is opgenomen in het nieuw beleid binnen deze perspectiefnota.

Kinderboerderij

De gemeenteraad heeft op 5 november 2024 een motie aangenomen met betrekking tot de kinderboerderij De Dierenhoeve waarin het college wordt verzocht:

- na te gaan of er sprake is van ongelijke behandeling ten opzichte van kinderboerderij 't Schaapsherdertje en indien dit zo is op welke wijze de gemeentelijke ondersteuning aan De Dierenhoeve gelijk getrokken kan worden;
- dat het college een constructief overleg start en/of voortzet met Stichting de Dierenhoeve en betrokken stakeholders met als doel te komen tot een versnelling van de processen, die bij kunnen dragen aan een spoedige voltooiing van het Welzijnsplein.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-			
Krediet Dierenhoeve	2027		2028
Kinderdagverblijf	€	1.300.000	€ -
Theehuis	€	424.000	€ -
Dierenverblijf klein	€	69.000	€ -
Dierenverblijf groot	€	120.000	€ -
Managementkosten	€	100.000	€ -
Benodigd budget	€	2.013.000	€ -
Kapitaallasten	€	-	€ 101.000

Naast de investeringskredieten is een bedrag nodig van structureel € 23.000,- voor onderhoud. Daarnaast zijn er aanvullende kosten voor arts, voer en personeel verzorgen van de dieren van € 43.000,-. De totale structurele kosten (inclusief kapitaallasten) komen hiermee uit op € 168.000,-.

Dekking kan gevonden worden in de huurafspraken met het kinderdagverblijf van € 80.000,-. En de afspraken met het theehuis van € 25.000,-. Daarnaast is reeds bij het nieuw beleid in deze perspectiefnota een bedrag van € 52.000,- structureel voor egalisatie Dierenhoeve opgenomen.

De in de begroting reeds opgenomen subsidie van € 20.000,- structureel komt met bovenstaande ook te vervallen, waardoor voorgaande budgettaire neutraal uitgevoerd kan worden.

Voortzetting tijdelijke de Schelft

Voor de voortzetting van de tijdelijke de Schelft is geen extra investeringsbedrag benodigd. Er is wel een bedrag van € 104.000,- nodig voor de exploitatielasten (verzekering, onderhoud, enzovoort) voor de komende 10 jaar vanaf 2027. Dit bedrag is opgenomen in het nieuw beleid binnen deze perspectiefnota.

In de raadsvergadering van 5 juni 2025 is hiernaast de Motie Bouw de multifunctionele hal De Schelft aangenomen. Hier staat dat op zo kort mogelijke termijn het proces gestart moet worden dat leidt tot het onomkeerbare besluit inzake de realisatie van de multifunctionele hal naast het zwembad De Schelft. Richting het opstellen van de Programmabegroting 2026-2029 (voor 4 november 2025) zal één en ander nog nader uitgewerkt worden. Hierbij moet dan rekening gehouden worden met een extra investering met bijbehorende kapitaallasten en extra exploitatielasten.

Parkeerterrein Wantveld en Golfbaan (NW)

Het parkeerterrein en de naastgelegen Golfbaan staan bekend als een locatie die overlast veroorzaakt bij hevige regenval. Een clusterbui halverwege 2024 heeft de noodzaak tot aanpassingen aangetoond doordat er veel wateroverlast ontstond.

Bij deze werkzaamheden wordt parkeerterrein en Golfbaan opnieuw ingericht. De bestrating wordt vervangen en hol teruggeplaatst. Daarnaast is er veel aandacht voor de riolering en de drainage zodat de afvoer en infiltratie hevige regenval wordt verwerkt. Ook worden de parkeervakken opnieuw ingericht en wordt er groen aangebracht. Om overlast in parkeerdruk te vermijden zal het werk mogelijk over meerdere jaren worden verspreid.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-			
Wantveld en Golfbaan		2026	2027
Riolering/drainage	€	1.015.000	€ -
Verharding	€	1.695.000	€ -
Openbare Verlichting	€	50.000	€ -
Groen	€	50.000	€ -
Projectbudget	€	2.810.000	€ -
Rioolvoorziening (Waterketenplan)	€	-1.000.000	€ -
Benodigd budget	€	1.810.000	€ -
Kapitaallasten	€	-	€ 45.000

Vorbereidingskrediet Kloosterplein

In 2024 is er een onderzoek afgerond waaruit bleek dat in meerdere lagen parkeren niet haalbaar is aan het Kloosterplein in Noordwijk-Binnen. Doordat het asfalt en de met klinkers voorziene parkeervakken zich in minder goede staat van onderhoud bevinden moet hier groot onderhoud plaatsvinden. Omdat er meer vraagstukken meespelen wordt er eerst een voorbereidingskrediet aangevraagd waaruit de scope en benodigde middelen bepaald worden. Zo geven de bestaande bomen wortelopdruk, zijn de bestaande parkeervakken smaller dan dat de huidige norm aangeeft en vraagt het afvoeren van water aandacht.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-			
Kloosterplein		2026	2027
Vorbereidingskrediet	€	150.000	€ -
Kapitaallasten	€	-	€ 3.750

Strategische vervanging afvalbakken

Op meerdere plaatsen zijn zogenaamde mr. Fill afvalbakken geplaatst. Dit zijn zelfpersende afvalbakken op zonne-energie met vullingsgraad meting en op afstand te bedienen. Hierdoor wordt de capaciteit vergroot per afvalbak vergroot, blijft de buitenruimte schoner, verbetert het straatbeeld en hoeft de lediging minder vaak plaats te vinden. Deze plaatsing is succesvol gebleken aan de Koningin Wilhelmina Boulevard en winkelcentra Noordwijk Zee. Daarom willen we dit daar verder voortzetten en verbreden tot de centra Noordwijk-Binnen en Noordwijkerhout.

Naast een schonere buitenruimte levert dit ook een besparing op in de lediging. Doelstelling is dat het op termijn niet meer nodig is dat er in het weekend gewerkt moet worden voor de lediging. Verwacht dat dit ook gaat zorgen voor minder bijplaatsingen en zwerfvuil. De ervaringen van de boulevard maar ook andere gemeenten zijn positief. Ook dringen we het aantal afvalbakken in de woongebieden terug o.b.v. nog vast te stellen uitgangspunten.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-						
Vervanging afvalbakken	2026		2027		2028	
Benodigd budget	€	60.000	€	60.000	€	-
Kapitaallasten	€	-	€	6.000	€	12.000

Nieuwe investeringen die door het college nog niet zijn opgenomen.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteit

De nog te verwachten Mobiliteitsagenda zal een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma krijgen met concrete en zichtbare maatregelen in de buitenruimte. De verwachting is dat hier veel projecten mee gemoeid zullen zijn. Veelal zal het gaan neerkomen op een andere wegcategorisering (bijvoorbeeld 30 km per uur in plaats van 50 km per uur) waardoor de weginrichting ook anders moet zijn. Denk aan fietsstraten, aparte fietsstroken of meer drempels.

Een inschatting van het investeringsprogramma mobiliteit is op dit moment lastig te maken. Er is een indicatie opgenomen van onderstaande bedragen.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-								
Vervanging afvalbakken	2027		2028		2029		2030	
Benodigd budget	€	2.100.000	€	2.150.000	€	2.200.000	€	-
Kapitaallasten	€	-	€	84.000	€	170.000	€	258.000

Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS) voor parkeerterreinen

Eerste raming is € 20.000,- per PRIS. Deze investering betreft vier locaties extra in Noordwijk en vier extra locaties in Noordwijkerhout (inschatting). Levering is afhankelijk van stroomvoorziening, planning nog te bepalen.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-						
PRIS parkeerterreinen	2026		2027		2028	
Benodigd budget	€	80.000	€	80.000	€	-
Kapitaallasten	€	-	€	8.000	€	16.000

6. Proces richting opmaken programmabegroting

Het tot stand komen van de programmabegroting verloopt volgens het proces, zoals uiteengezet in het Spoorboekje planning en control cyclus 2025 van de gemeente Noordwijk.

Hieronder een samenvatting van dit proces met tijdlijn.

- De Perspectiefnota 2026-2029 die op 10 juli 2025 door de raad wordt behandeld, is richtinggevend, zowel qua beleid als financieel, voor de invulling van de Programmabegroting 2026-2029.
- Na het zomerreces zullen in de maand september middels de scrummethode in diverse sessies met beleidsmedewerkers, strategisch partners, clustermanagers, de directie en de portefeuillehouders de programma's van de programmabegroting worden beschreven aan de hand van de zeven W-vragen.
- Op 7 oktober 2025 vindt er besluitvorming plaats door het college.
- Op 8 oktober 2025 zal de programmabegroting worden gedeeld met de griffie en worden verspreid onder de raadsleden.
- Op 10 oktober 2025 vindt het persmoment plaats. Hierbij zal ook de Begroting in één oogopslag worden gepresenteerd.
- De Technische avond/Benen Op Tafel (BOT) sessie vindt plaats op 14 oktober 2025.
 - Hierin zal de programmabegroting in presentatievorm aan de orde komen. De presentatie zal worden gegeven door team Financiën. Hierbij zullen de directie, de clustermanagers (eventueel beleidsmedewerkers) en de financieel adviseurs aanwezig zijn.
 - Tijdens de (BOT) sessie hopen wij de meeste vragen van de raads- en commissieleden te beantwoorden. Mochten er nog technische vragen zijn dan kunnen deze tot uiterlijk 23 oktober 2025 worden gesteld en bij de griffie worden ingediend. De beantwoording zal uiterlijk op 30 oktober 2025 plaatsvinden.
- Op 4 november 2025 vindt de besluitvorming plaats in de raad.
- Tot slot wordt de programmabegroting op 7 november 2025 toegezonden aan de Provincie Zuid-Holland.

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk
T. 071 - 36 60 600
gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl